

EMTEA NAKL YAT S GORTASI GENEL ARTLARI

Yürürlük Tarihi: 1 Ocak 1953

Madde 1- Sigortalı malların fırtınadan, geminin batmasından veya karaya vurmak veyahut kaya veya sılı a bindirmek gibi haller neticesinde tamamen veya kısmen harap olmasından, oturmadan, çatı madan, sabit, seyyar veya sabih bir cisme (buz dahil) çarpmasından, malın denize atılmasından, yangından, infilaktan, kaptan ve gemi adamlarının barataryasından yükleme, aktarma veya bo altma ameliyeleri esnasında bir veya birden çok dengin dü mesinden ve genel olarak deniz kaza ve tehlikelerinden gelebilecek her türlü ziya veya hasarlar, bu poliçe ile tesbit olunan artlar dahilinde, sigortacı'ya ait olacaktır.

Madde 2- tinam, zabtü müsadere, hapsü tevkif, mümanaat veya alıkoyma ile bunların veya bunlara matuf her türlü te ebbüslerin neticeleri, kezalik muhasematın veya harp mahiyetinde hareketin (harp ilan edilmi olsun, olmasın) neticeleri sigortanın dı ındadır. Ancak bu hüküm muharip bir devlet tarafından veya muharip bir devlet aleyhine vaki hasmane bir fiile do rudan do ruya (ve alakalı geminin veya çatı ma halinde bu çatı maya karı mı olan di er herhangi bir geminin yapmakta oldu u sefer veya hizmetin nev'i veya mahiyetinden müstakil olarak) ika edilmi olmadıkça çatı mayı, (mayın veya torpilden ba ka) sabit veya sabih bir cisimle teması, oturmayı, fırtına ve yangını sigorta dı ında tutmaz; ve bu hüküm bakımından, bir devletle i tirak halinde olan ve emrinde deniz, kara veya hava kuvvetleri bulunduran herhangi bir otorite dahi devlet tabirinin ümulüne girer.

Bundan ba ka, iç harbin, ihtilalin, isyanın, ayaklanmanın veya bunlardan do an iç karga alıkların neticeleri ile korsanlık da sigortanın dı ındadır. Her halde sigorta edilen mallara mayın, torpil, bomba ve sair harp silahlarının ika edece i ziya veya hasarlar sigortaya dahil de ildir.

Madde 3- Grevcilerin, lokavt edilmi i çilerin veyahut i çi karga alıklarına, karı ıklıklara veya halk hareketlerine i tirak eden kimselerin ika edecekleri ziya veya hasarlar sigortanın dı ındadır.

Madde 4- Sigorta, aksine sözleşme olmadıkça, a a ıdaki rizikoları temin etmez, öyle ki:

a) Ya mur suyu, ambar bu usu ve bundan ileri gelen tekasüf,

b) Oksidasyon veya paslanma, kırılma, çalınma, mutad dı ı akma; malın bünyesinde, görünü ünde, renginde, tadında veya rayihasında tagayyür husule getiren her nevi tabahhur ve inti arlar; me er ki hasar veya zıvalar sigorta edilen rizikolardan birinin neticesinde vuku bulmu olsun.

Madde 5- A a ıdaki hallerin gerek do rudan do ruya, gerek dolayısıyla do uraca ı avakıp sigortaya dahi1 de ildir:

Yasak veya gizli ticaret, kaçakçılık, emtianın ithal, ihraç veya transitine müteallik kanun. ve nizamlara aykırılık, hakikat hilafı beyan, sigorta akidinin veya sigortalının veyahut bunların adamlarının vekil veya mümessillerinin fiil veya kusurları.

A a ıdaki hususlar, sigorta hususi avarya dahil akdedilmi olsa bile sigortanın dı ındadır:

Malların sevk ve naklinde, sebebi ne olursa olsun vaki gecikmeler, karantina veya kı lama tevakkufları, yükleme veya bo altma istarya ve süresteryaları ile bunlara ait resim, harç ve masraflar; kur ve rayıç farklan veya faiz kayıpları, teslim etmemekte temerrüt veya geç teslim tazminatı., kardan mahrumiyet; malların zati ayıbına izafe olunabilecek her türlü avarya, zayıat, bozulma ve eksilmeler , malların gere i veçhile hazırlanmamı veya tertiplenmemi olmasından veya ambalaj kifayetsizli inden ileri gelen ziya ve hasarlar; suhnetin ve atmosferik artların tesirleri; mutad akma, fire ve a ınmalar fare, sıçan, kurt ve di er ha aratın ika etti i tahribat.

Sigortanın akidi nakliyatı bizzat yaptı ı veya adamlarına yaptırdı ı takdirde, kaptanın ve gemi adamlarının barataryasından, hile ve hud'asından, ihmaliinden, ihtiyatsızlı ından, ehliyetsizli inden ileri gelen zıya ve hasarlar sigortaya dahil de ildir.

Madde 6- Malların da ılıp saçılması, kızı ması ve kuruması sigortanın dı ındadır; me er ki zıya veya hasarlar sigortalınmı bir rizikodan ileri gelmi olsun.

Madde 7- ayet, sigorta akidinin bilgisi altında olarak barut, fulmikoton, kibrit, ham petrol, benzin, fosfor, kimyevi maddeler, dinamit, nitrogliserin ve benzeri maddeler gibi kolaylıkla tutu abilen veya infilaki mümkün olan maddeler ile sönmeme kireç, tahrip edici mayiler veya zehirli veyahut fena kokulu maddeler sigortalı mallar ile bir arada yüklenir veya depo edilirse, böyle maddelerin yakınlı ından veya aynı hamuleye katılmı olmalarından do acak zıya veya hasarlar -sigortalınmı hadise meydana gelse bile- sigortanın dı ında kalır.

Madde 8- Sigorta, malların, donatan veya gemi kiracısı tarafından, nakledilmek veya nakliyat derhal yapılmayacaksa muvakkaten muhafaza olunmak üzere, tesellüm edildi i anda ba lar. Sigortanın akidi malları, donatan veya gemi kiracısına rıhtım idaresi veya benzeri bir müessese marifetiyle teslim etti i takdirde, bunlar malların tesellümü bakımından, donatanın veya gemi kiracısının mümessili sayılır. Bu maddedeki muvakkat muhafaza keyfiyetinden ancak, ticari teamüllere uygun olan kısa bir zamana münhasır muhafaza keyfiyetinden ancak, ticari teamüllere uygun olan kısa bir zamana münhasır muhafaza halleri kasdedilmi tir.

bu sigortanın hükmü, malların tahmil, tahliye esnasında, buna mahsus olan liman merakibinde buldukları esnada da aynen mer'i kalacaktır.

Sigorta, malların teslim yerinde mürselünileyhine teslim edildi i anda ve e er teslim keyfiyetine mani bir hal tahaddüs ederse, malların usulüne tevfi kan depo

edildi i veya satıldı ı zaman ve her halükarda en geç tahliyeyi takip eden on be inci günün hitamında sona erer.

Tahliye keyfiyeti, sigortanın akidi veya mürsil veyahut mürselünileyh tarafından makbul sebep olmaksızın geciktirilirse, sigorta gecikme olmasaydı tahliye ne gün bitecek idiye onu takip eden on be inci günün hitamında nihayet bulur.

E er nakliyat bir nakliyecı müesseseye tevdi edilmi bulunursa -ki bu takdirde sigortanın akidi bu müessesenin ismini de bildirmekle mükelleftir- sigorta, mezkur müessesenin malları teselmüm etti i anda ba lar ve bunları teslim yerinde mürselünileyhe teslim etti i anda, fakat en geç tahliyeyi takip eden otuz günün inkizasında (bu iki ıktan herhangi birinin di erlerinden evvel tahakkuk etmesiyle) sona erer.

Madde 9- bu poliçe hükümlerine rivayette, taraflardan herhangi birine hüsnüiyete aykırı hareket edilmesi halinde, mukavele di er tarafça hükümsüz sayılabilir. Ezcümle sigortalı, esasa taalluk eden ve kendisince bilinen her hususu, mukavelenin akdinden evvel sigortacıya bildirmekle mükellef olup, bu mükellefiyetin yerine getirilmemesi hüsnüiyete aykırı bir hareket sayılır.

Bundan ba ka, bir sigorta sigortalı nam ve hesabına onun bu hususa memur etti i bir ki i tarafından aktedilirse bu ki i de esasa taallük eden ve kendisince bilinen her hususu sigortacı'ya bildirmekle mükellef olup, bu mükellefiyetinin de yerine getirilmemesi hüsnüiyete aykırı bir hareket sayılır.

Bu madde hükümlerinin tatbiki bakımından sigortalı, i lerin mutad seyri içinde kendisince bilinmesi gereken bilcümle hususatı bilir sayılaca ı gibi, sigorta akdine memur edilen ki i de yine i lerin mutad seyri içinde kendisince bilinmesi veya kendisine bildirilmi olması gereken her hususu bilir sayılır.

Rizikonun takdiri bakımından ta ıdıkları ehemmiyet dolayısıyla, gerek sigortayı kabul edip etmemek ve gerek tabi olaca ı çe itli artları tayin eylemek hususlarında basiretli bir sigortacının verece i bir kararda müessir olabilecek mahiyette her husus bu madde anlamında esasa müteallik bir husustur.

Madde 10- Mutad veya mukarrer olan yolun tebdili veya mahalli maksudun de i tirilmesi, veyahut navlun mukavelesi gere ince donatana veya gemi kiracısına verilmi olan herhangi bir salahiyetin kullanılması neticesinde sigorta edilen rizikonun mahiyetinde di er bir de i iklik vukuu takdirinde, veyahut sigortalı malın, geminin veya seferin tarif ve tavsifinde herhangi bir nısyan veya sehiv vukuu halinde sigorta, takarrür edecek bir ücret mukabilinde meriyette kalır.

Madde 11- Navlun mukavelesi ile donatana veya gemi kiracısına verilmi olan herhangi bir salahiyetin kullanılması neticesinde, mezkur mukavele, natık oldu u teslim yerinden ba ka bir liman veya mahalde sona erdi i takdirde:

a) Mallar, bu liman veya mahalde satılıp teslim edilinceye veya sigortaya son verilmesi sigortacıya bildirilinceye kadar , kararla tırılacak bir ücret mukabilinde ve

poliçe artları dahilinde sigortalı kalır. Bu fıkrada yazılı iki ıktan hangisi daha önce tahaddüs ederse o nazarı itibara alınır.

b) Mallar, i bu poliçede beyan edilen teslim yerine veya herhangi di er bir teslim yerine yeniden sevkedildi i takdirde ise, yine kararla tırılacak bir ücret mukabilinde, bu teslim yerine varıncaya kadar poliçe artları dahilinde sigortalı kalır ve bu yerde, bo almadan sonraki kuvertür müddeti hakkında 8'nci madde hükümleri cari olur . u kadar ki navlun mukavelesinin sona ermesinden sonra, gecikmeden, sigortalı maddenin zati ayıbından veya nevi ve mahiyetinden ileri gelen zıya ve hasarlardan dolayı sigortacıya hiçbir mes'uliyet teveccüh etmez.

Madde 12- Sigorta, mukavelenin akdine takaddüm eden bir zamanda ba lamak üzere de yaptırılabilir. Bu takdirde riziko tahakkukuna artık ihtimal kalmadı ını sigortanın akdi sırasında, sigortacı biliyor idiyse ücrete hakkı olmaz.

Sigorta yaptıran, riziko tahakkukunun zaten vaki olmu bulundu unu sigortanın akdi sırasında biliyor veya bilmesi icap ediyor idiyse, sigortacı tazminat tediyesinden vareste kalır; riziko tahakkukunun vaki olmu bulundu una sigortanın akdi sırasında sigortacının itilaf olmadığı takdirde ücret sigortacıya ait olur.

Sigorta, bir vekil tarafından akdedilmi oldu u takdirde, bilinen ve bilinmesi icabeden hususlar bakımından, yalnız vekilin ahsı de il, müekkillerin ahsı da nazarı itibara alınmak lazim gelir.

Madde 13- Sigorta, malların yüklenece i gemi veya gemilerin adı bildirilmeden akdedilmi oldu u takdirde, sigortalı, bu hususta kendisine haber gelir gelmez veya en geç haber gelmesini takip eden kırk sekiz saat zarfında geminin veya gemilerin adı ile her biri üzerindeki sigortalı mebla ı bildirmekle mükellef olup, buna riayetsizli i sigortayı hükümsüz kılar.

Poliçenin, akdi tarihinden itibaren bir yıl geçtikten sonra, yüklendikleri gemi adı ile sigorta miktarları bu müddet zarfında bildirilmemi olan mallar hakkında, sigortalı lehine hiçbir hükmü kalmaz.

Madde 14- Sigortalı, i bu poliçe mucibince sigortanın takarrür edecek bir ücret mukabilinde meriyette kalmasını istilzam edecek bir vakıadan haberdar olur olmaz, bunu derhal sigortacıya bildirmekle mükellef olup, sigortanın meriyette kalmasına hak kazanabilmesi bu mükellefiyetin yerine getirilmesine ba lıdır.

Madde 15- A) Her iki tarafın bilcümle hakları kar ılıklı olarak mahfuz kalmak artıyla, her türlü muhafaza tedbirlerini almaya veya bunların alınmasını tahrik veya talep etmeye, sigortalı eylerin kurtarılmasına nezaret veya kurtarma ameliyesine bilfiil giri meye veya ba lamaya sigortalı mecbur ve sigortacı salahiyyetlidir ve bundan dolayı sigortacının, bir tasarruf fiilinde bulundu u veya tazmin mükellefiyetini prensip itibariyle kabul etti i iddia olunamaz.

Sigortacı ezcümle, her türlü ara tırmaya te ebbüs ve bilcümle rücu haklarını istimal edebilir ve geminin ziyayı veya sefere elveri siz bir hale gelmesi takdirinde,

sigortalı eylerin mevritlerine yeniden sevkine muktazi hususatin ifasına bizzat giri ebilir; sigortalı bu hususlarda sigortacı ile tam bir elbirli i yapmak, ezcümle bu tedbirlerin yerine getirilmesine yardım etmek üzere elinde bulunan bilcümle vesaik ve malumatı sigortacıya vermekle mükelleftir.

B) Bundan maada, nakliyeciler ile di er bilcümle mes'ul üçüncü ahıslar aleyhindeki rücu haklarını, icabında sigortacı lehine, muhafaza edebilmek üzere sigortalı lazım gelen bütün tedbirleri vakti zamanında almak ve icabında gerekli takibata giri ebilmek hususunda sigortacı ile kayıtsız artsız elbirli i yapmakla mükelleftir.

C) Sigortalı, i bu maddede derpi edilen muhafaza tedbirlerini almak hususunda gerek kendisi ve gerek mürsil, mürselünileyh veya bunların adamları veya yerlerine kaim olanlar tarafından vaki ihmalden, bu ihmalin sigortacıyı zarardide etmi oldu u nisbetinde mesuldür.

D) Herhangi bir mes'ul ahıstan alınıp, sigortalının, mürsilin, mürselünileyhin veya bunların mümessillerinin veyahut yerlerine kaim olanların faydalanacağı bilcümle tazminat sigortacı tarafından ödenecek mebali den sigortacının menfaat alakası nisbetinde dü ülür.

Madde 16 -Bırakma münhasıran a a daki hallerde yapılabilir:

a) Haber alınamaması; Malları nakleden gemi kayıplık halinde olur ve aradan kafi müddet geçti i halde haber alınamamı bulunursa,

b) Malların temin edilen bir rizikonun tahakkuku neticesinde; u radı ı maddi hasarlar dolayısıyla mahreci veya mevrinden gayri bir mahalde satı ı emrolunmu ise (nakil geminin, yükleme limanından ayrıldıktan sonra aynı limana mecburi dönü yapması hali hariçtir).

c) Temin olunan bir rizikonun tahakkuku neticesinde: Sigorta edilen eylerin bilfiil tamamen ziyayı önüne geçilemeyecek bir hal arzeder veya bunların bilfiil tamamen ziyaa u ramaktan kurtarılmaları, neticede haiz olabilecekleri kıymeti tecavüz edecek miktarda bir masrafın ihtiyarına ba lı bulunursa; ezcümle:

1- Sigortalı, malına sahip olamamak vaziyetinde bulunur ve;

a) Mallarını yeniden ele geçirmesi gayri muhtemel görünür veya;

b) Malların yeniden ele geçirilmesi için ihtiyarı icap eden masraflar bunların tekrar ele geçirildikten sonra haiz olacakları kıymetten fazla olursa,

2- Malların hasarlanmı olması halinde, tamiri ve mevritlerine yeniden sevki için gereken masraflar mevride muvasalatlarında haiz olacakları kıymetten fazla olursa.

Bırakma muamelesine yer veren bilcümle ahvalde, sigortacı, bırakmayı kabul etmek veya, mülkiyet uhdesine intikal etmeksizin tam ziyayı yolu ile tediye bulunmak ıklarından birini daima seçebilir.

Madde 17- Sigortacının umumi avarya garame payları ile umumi avarya prensipleri dairesinde ödenmesi lazım gelen garame paylarına taalluk eden taahhüdü, navlun mukavelesinde derpi edilm i olan mahalde mezkur mukavelenin derpi etti i usule göre ve e er navlun mukavelesinde bu hususta bir sarahat yoksa, sigortalı seferin bitti i mahalde cari olan kanun ve adetlere göre tanzim olunacak dispeç ile taayyün eder.

Sigortalı, bir umumi avarya garame payı ödedi i veya ödemekle mükellef tutuldu u takdirde, e er garameye giren mal, umumi avarya i tirak kıymetinin tamamı üzerinden sigorta edilm i ise, garame payının tamamı ödenecek tazminatı te kil eder. Fakat bu mal i tirak kıymetinin tamamı üzerinden sigorta edilmemi veya bu malın yalnız bir kısmı sigorta edilm i bulunursa, sigortacı tarafından ödenecek tazminat sigortadaki eksiklik nisbetinde azalır; ve e er i tirak kıymetinden tenzili gereken ve tazmini sigortacıya terettüp eden bir hususi avarya vuku bulmu ise, bunun miktarı sigortacının uhdesine terettüp eden garame payının tayini zımında, sigorta bedelinden dü ülür.

Umumi avarya prensipleri dairesinde ödenmesi lazım gelen bilcümle garame payları hakkında da hüküm böyledir.

Madde 18- Güverteye veya gladuraya yüklenmi mallar hakkında, aksine hususi bir art olmadıkça, sigortacı münhasıran, sigortalıya terettüp edebilecek umumi avarya garame paylarıyla geminin tam ziyaa u raması veya haber alınamayarak kayıplık halinde kalması neticesinde malların ziyayından mesuldür.

u artla ki, yukarıdaki haller i bu sigorta ile temin edilm i rizikolardan birinin tahakkuku neticesi olsun.

Madde 19- Sigorta, "hususı avarya franko" olarak akdedildi i takdirde, sigortacı, ister maddeten vukuua gelsin, ister masraf olarak tahakkuk etsin, hususi avaryaları temin etmez me er ki ziyaya veya hasarlar a a ıdaki vakıalardan ileri gelmi olsun:

Geminin batması veya karaya vurmak veyahut kaya veya sı lı a bindirmek gibi haller neticesinde tamamen veya kısmen harap olması, oturması, çatı ması, sabit, seygar veya sabih bir cizme (buz dahil) çarpması, yangın, infılak yükün bir sı nma limanında bo altılması, yükleme, aktarma ve bo altma ameliyeleri esnasında bir veya birden çok dengin oldu u gibi tam ziyaya u raması.

Bu takdirde dahi 5'nci maddenin 2'nci fıkrasında sayılan hususlar sigortanın dı ındadır.

Madde 20- Hususi avaryalar, hususi artlar meyanında ba ka türlü hüküm olmadıkça yüzde üç muafiyet dü ülme suretiyle tazmin olunur.

Ancak, yükleme, aktarma ve bo altma ameliyeleri esnasında bir veya birden çok dengin oldu u gibi tam ziyaya u raması hallerinde ve a a ıdaki vakıalardan ileri gelen hususi avaryalar da hiçbir muafiyet tenzil edilmez:

Geminin batması veya karaya vurmak veyahut kaya veya sılı a bindirmek gibi haller neticesinde tamamen veya kısmen harap olması, oturması, çatı ması, sabit, seyyar veya sabih bir cizme (buz dahil) çarpması, yangın, infilak, yükün bir sınıma limanında bo altılması.

Madde 21- Hususi artlarda aksine hüküm bulunmadıkça, muafiyet; -tatbiki icabettikte- denk baına ve ayet mallar dökme halinde ise ambar baına hesaplanır.

Madde 22- Kısmen vaki olan ziya ve hasarlar, poliçe umumi artlarının hükümleri mahfuz kalmak üzere, sigortacının, mahallindeki avarya komiseri ile karılıklı olarak ve e er sigortacının orada avarya komiseri yoksa, mahalli usul ve adetlere göre tesbit edilmelidir. bu tesbit muamelesi malların tahliyesini takip eden on be gün içinde ve herhalde mütesellimine tesliminden evvel yapılmalıdır.

Yukarıdaki vecibelerin yerine getirilmemesi sigortacıya tazminat talebini red hakkını verir me er ki bu vecibelerin yerine getirilmeyi inin mücbir sebeplerden ileri geldi i sigortalı tarafından isbat edilmi olsun.

Ziya ve hasarların tesbiti hususundaki vaki masraflarla ekspertiz ücretleri malların mütesellimi tarafından ödenir ve bunların tamamı, tesbit olunan ziya ve hasarlar- tamamen veya kısmen- sigortalı bir rizikodan ileri gelmi bulunuyorsa, sigortacı tarafından tazmin olunur.

Madde 23- Sigortacı, hususi avarya sebebiyle tazminat talebine mevzu olan mallardan hasarlı kısımların, kıymetlerinin taayyünü için açık arttırma ile satını bihakkın talep edebilir; bundan dolayı sigortacı bir tasarruf fiilinde bulunmu sayılmaz.

Satı , mallar gümrüklenmeden yapılırsa gümrüksüz kıymet, gümrüklendikten sonra yapılır ise gümrüklü kıymet hususi avarya olarak tanzimi icap edecek mebla ın tayininde mukayeseye esas tutulur.

Madde 24- Tazminat Talebi:

- a) Umumi avarya garame payları için dispeçin tanzimi tarihinden itibaren bir sene,
- b) Bütün di er hallerde, geminin hareket tarihinden itibaren iki sene, içinde sigortacının kabulüne iktiran etmemi veya aynı mühletler zarfında sigortalı mutalebesini selahiyetli mahkemeye intikal ettirmemi ise sigortacı her türlü mutalebeden kurtulmu olur.

Madde 25- Sigorta De eri:

- a) Ham maddeler ile toprak mahsulleri için, malların varma mahallinde ve tahliye zamanındaki hasarsız vaziyette piyasa kıymetidir.
- b) Mamul ve yarı mamul maddeler için, malların tahmil yerinde ve tahmil zamanındaki bedeline gemiye kadar olan bilcümle masarif ile istirdadı mümkün

olmayan navlun, sigorta ücreti ve yüzde on kar payı ilave edildikten sonra hasıl olan miktardır.

Sigorta bedeli sigorta de erini a arsa, a an kısım hükümsüzdür.

Sigorta bedeli sigorta de erinden dün ise sigortacıya terettüp edecek tazminat noksan sigorta nisbetinde azalır.

Madde 26- Sigortacı, sigorta tazminatını ödemekle, sigortalının biilcümle mes'ul ahıslara kar ı olan rücu vesair haklarını iktisap eder ve bu haklara taalluk eden her hususta sigortalının yerine geçer. Sigortalı, sigortacının talebi halinde bu keyfiyeti dispeçte veya sigorta tazminatı makbuzunda veyahut buna mahsus bir vesikada teyit eylemeyi taahhüt eder.

Bu suretle sigortalının yerine geçme keyfiyeti, ancak ödenen sigorta tazminatı miktarınca muteber olur:

Madde 27- Sigorta ücreti poliçenin teslimi ile ve poliçenin derhal teslimi mutad olmayan hallerde, akitle vacibütlediye olur.

Her halükarda sigortacının deruhte etti i riziko i lemeye ba lamakla, sigorta ücretinin tamamı sigortacı için müktesep olur.

Madde 28- Hususi artlar umumi artlara tekaddüm eder.